

LANDSKRONA KOMMUN
kommun@landskrona.se

2024-03-13

1 (18)

Dnr- SI 2023:8660

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Västervångskolan i Landskrona kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Västervångskolan* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Västervångskolan* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att säkerställa att kvalitetssäkring av omdömen och betyg sker återkommande och med olika metoder även för ämnen utan nationella prov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **27 september 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:8660) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Västervångskolan* leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att kontinuerligt följa upp och analysera både skolans studieresultat och att skolans värdegrundsuppdrag integreras i undervisningen. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektorn att uppföljningen består av sammanställningar över tid av elevers studieresultat i respektive ämne, klass och årskurs. Varje arbetslag följer tillsammans med elevhälsa upp resultaten av såväl elevernas kunskapsutveckling som resultaten av skolans värdegrundsarbete månadsvis och vid terminsslut. Rektorn följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen genom återkommande avstämningar med lärarnas arbetslag och elevhälsan. Värdegrundsuppdraget följs även upp inom ramen för kartläggningen av elevernas upplevelse av trygghet, vilket beskrivs närmre i området *Trygghet och studiero*. Undervisningen följer skolledningen upp genom att göra lektionsbesök samt genom att ta del av diskussioner som berör undervisningen och elevernas måloppfyllelse på arbetslagens möten. Uppföljningen omfattar specifika riktade frågor till såväl enskilda lärare som till lärarnas arbetslag gällande undervisningens genomförande samt den fortlöpande kollegiala utvecklingen av undervisningen. Vidare får rektorn en insyn i det pågående arbetet på skolan genom att tillsammans med biträdande rektorer genomföra lektionsbesök och ta del av arbetslagens fortlöpande arbete samt samtala med såväl lärare som elever. Rektorn följer också upp lärarnas förutsättningar att genomföra sitt uppdrag genom att dels följa arbetet i lärarnas arbetslag och genom avstämningar med arbetslagsledarna, exempelvis uppföljning av organisation av grupper, tillgång till hjälpmedel samt tjänstefördelning. Av det samlade underlaget som rektorn tar del av framgår att rektorn genom uppföljningarna får en god kännedom om hur lärare och övrig personal arbetar med eleverna på de olika stadierna samt en

god överblick över vilka utmaningar som finns i respektive klass. Uppföljningarna analyseras sedan av rektorn genom jämförelser av resultat över tid. Därutöver gör rektorn en analys utifrån elevernas kön samt av hur betygsstegen fördelats inom och mellan ämnen. Rektorn analyserar även måluppfyllelse i relation till det som framkommit i uppföljningen av kompensatoriska och riktade insatser i respektive klass tillsammans med lärare och elevhälsopersonal. Rektorn väger även in socioekonomiska faktorer utanför skolans kontroll som kan påverka elevers möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Enligt rektorns analys innebär det att skolan behöver ta hänsyn till sådana faktorer i sitt kompensatoriska uppdrag. I den sammanfattande analysen ingår även analysen av elevernas upplevelse av trygghet och studiero, som beskrivs senare i beslutet. Rektorns analys visar att måluppfyllelsen i nationell jämförelse är låg i flertalet ämnen. I sin analys kopplar rektorn låg måluppfyllelsen till en kombination av elevers bristande språkliga förmåga och bristande studiero i vissa klasser. Rektorn har också i sin analys konstaterat att det finns behov av förstärkning av lärarresurser i vissa klasser för att kunna undervisa elever i mindre grupper och därigenom hjälpa eleverna nå målen. Analysen visar även att det är skillnader mellan pojkar och flickor gällande måluppfyllelse då flickor oftare når högre kunskapsresultat, vilket beskrivs närmare under rubriken *Jämställdhetsarbete*.

Granskningen visar också att rektorn, utifrån analyserna, sätter in insatser och fördelar resurser, utifrån de behov som finns på skolan. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektorn framgår att rektorns uppföljning och analys bland annat resulterat i att lärare från samtliga stadier tillsammans med elevhälsan arbetar med språkutvecklande arbetssätt. Rektor har säkerställt att tid avsätts för att elevhälsan tillsammans med undervisande lärare samverkar i att förbereda och planera undervisningen utifrån det språkutvecklande arbetssättet. För att ytterligare förstärka det språkutvecklande arbetssättet har rektorn beslutat att lärare som undervisar F-6 får särskild handledning av elevhälsan för att kontinuerligt utvärdera elevernas läsförmåga och fortlöpande tillsammans med elevhälsa planera insatser för elever baserat på dessa utvärderingar. För att stärka elevernas kunskaper har rektorn även organiserat för att underlätta att särskilda läsgrupper med färre elever bildas samt satt in extra personalresurser i elevgrupper med större stödbehov samt i vissa grupper förstärkt närvaro av elevhälsopersonal som samarbetar i undervisningen tillsammans med klasslärarna för årskurs 4-6. Dessutom erbjuds även samtliga elever i årskurs 7-9 lärarledda förlektioner utanför ordinarie undervisningstid i matematik, svenska och engelska. Rektorn har även säkerställt att resurser fortlöpande fördelas utifrån elevernas behov och genomfört schemaförändringar för att möjliggöra förstärkt bemanning i vissa klasser.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag samt att rektorn säkerställer att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med samtliga personalgrupper framgår att varje stadie är organiserat i arbetslag med en arbetslagsledare som ansvarar för kommunikationen mellan skolledningen och respektive arbetslag. Lärarnas arbetslag samverkar regelbundet med elevhälsan genom återkommande möten. I återkommande möten mellan skolledning, elevhälsans representanter och arbetslagsledare försäkras sig skolledningen om hur arbetet med olika insatser fortskrider i lärarnas arbetslag. Genom lektionsbesök säkerställer rektorn, eller den i skolledningen som rektorn gett delegation till, att ett kollegialt lärande sker och ger fortlöpande återkoppling till lärarna angående deras kollegiala lärande. Vidare framgår att rektorn tillsammans med arbetslagsledare även inlett ett arbete för att ytterligare förbättra uppföljningen av det kollegiala lärandet genom en tydligare och mer avgränsad mötesstruktur. Rektorn skapar också förutsättningar för lärarna att samverka i ämneslag. Frågor som rör skolans gemensamma regler och förhållningssätt följer rektorn upp i medarbetarsamtal och genom att ställa riktade frågor till arbetslagen. Vidare följer rektorn upp att de arbetssätt och förhållningssätt som är gemensamma på skolan följs av lärarna genom att skolledningen genomför lektionsbesök och tar del av arbetslagens fortlöpande arbete i arbetslagen. Det framgår att lärarna arbetar på ett likvärdigt sätt gällande hur de på ett övergripande sätt planerar och genomför lektioner. Slutligen framgår av intervjuer att nyanställda och obehöriga lärare får stöd i form av mentor som även säkerställer betygssättningen.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder och styr skolans strategiska jämställdhetsarbete. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsopersonal framgår att ledningen i samband med det tidigare beskrivna uppföljnings- och analysarbetet tillsammans med personalen kartlägger och följer upp såväl kunskaps- som värdegrundresultat utifrån kön under läsåret. Rektorn har i sin analys uppmärksammat att flickor på högstadiet tenderar att uppleva lägre grad av lärarstöd i undervisningen. Trots detta är flickors måluppfyllelse på skolan som helhet generellt över tid högre än pojkars, även om det finns ämnen där pojkarna har högre resultat än flickorna. Vidare framgår av rektorns analys av såväl skolans som Skolinspektionens elevenkäter visar att flickor upplever sig delaktiga i skolarbetet i lägre utsträckning än pojkar, och ett av lärarnas arbetslag har fått i uppdrag av rektorn att se över hur skolan kan arbeta så att alla elever, oavsett könstillhörighet, känner sig

delaktiga i undervisningen. Arbetet genomförs utifrån Skolverkets material om elevers delaktighet i undervisningen. Av intervju med lärare framgår att detta arbete vid granskningsbesöket nyligen påbörjats genom en kartläggning där elever har fått frågan om vad de lägger i begreppet delaktighet. Därtill framgår att skolledning och personal diskuterar om det finns skillnader i lärarnas bemötande beroende på om eleverna är pojkar eller flickor. I samband med medarbetarsamtal och lektionsobservationer får lärarna riktade frågor om hur de gör för att bemöta och stötta alla elever oavsett kön. Jämställdhetsarbetet följs även upp genom rektorns och elevhälsans analys av kränkingsanmälningar, där resultaten jämförs mellan pojkar och flickor, likaså genom kartläggningen av elevernas upplevelse av trygghet och studiero i de återkommande kommunövergripande enkäterna. Detta beskrivs närmre i avsnittet *Trygghet och studiero* nedan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Struktur, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad med variation och växling mellan arbetssätt och arbetsuppgifter. Av intervjuer med elever, lärare, observationer och inskickad dokumentation framgår att lärarna på skolan arbetar enligt en gemensam lektionsstruktur för att instruera och stötta elever, bland annat med en fast struktur för uppstart och avslut på lektionen. Lektionerna startar ofta med att lärarna har genomgång där de olika lektionsmomenten presenteras och ofta anger lärarna också hur lång tid de olika arbetsuppgifterna ska ta. På lektionen brukar det också finnas en gemensam avslutning och de flesta lektioner avslutas med en genomgång av vad lektionen handlat om samt hur lektionen knyter an till kommande lektioner. Lärarna förklarar oftast också syftet med lektionen genom att hänvisa till kunskapsområdet och föregående lektion. Ofta hänvisar läraren också till

styrdokumenten. I det sammanhanget synliggör lärarna de logiska sambanden mellan olika lektioner för eleverna genom att prata om det övergripande syftet med området och tematiken lektionen behandlar. Vidare framgår att tematiken och syftet även behandlas i ett logiskt flöde av uppgifter genom lektionen där de olika lektionsmomenten oftast bygger på varandra. Lektionerna är också varierade genom omväxlande arbetsformer och olika former av elevinteraktion, såväl mellan elever som mellan lärare och elever. De flesta lektioner innehåller, om än i olika grad, moment där eleverna får arbeta enskilt, genomföra diskussioner i par och i hela klassen. Eleverna får på de flesta observerade lektioner växelvis lyssna på lärarens genomgångar, skriva i skrivböcker, skapa bilder och göra presentationstexter i samband med redovisningar. I slöjd får de arbeta med egna praktiska projekt.

Granskningen visar vidare att eleverna ges aktivt lärarstöd så att de kommer igång med uppgifter och bibehåller sitt engagemang. Av intervjuer med elever och lärare samt av lektionsobservationer framgår att lärarna hjälper eleverna framåt i arbetet genom att med olika metoder instruera och förklara för eleverna. Av intervju med lärare och elever framgår att lärarna förklarar så eleverna förstår vad de ska göra, ger vid behov förtydligande instruktioner och förklarar vad syftet med lektionen är i relation till det som eleverna ska lära sig. Instruktioner ges både enskilt och till hela klassen med hjälp av skriftliga instruktioner och bildstöd så att eleverna kan komma igång och arbetar med sina lektionsuppgifter. Lärarna använder olika hjälpmedel för att göra generella anpassningar och därigenom stödja eleverna. Vid flera observerade lektioner finns extra resurser i klassrummet för att stötta elever. Lärare ser genomgående till att även uppmärksamma elever som inte räcker upp handen, exempelvis genom att vid genomgångar ge dessa elever en riktad fråga. Vid enskilt arbete eller arbete i grupp stannar läraren även till hos elever som inte uttryckligen ber om hjälp och fråga hur det går med arbetet och försöker motivera dessa elever genom att hänvisa till att elever tidigare visat att de klarat liknande uppgifter. Därutöver arbetar lärarna genomgående med elevernas språkutveckling i undervisningen genom att lärarna tillsammans med eleverna hjälps åt att förklara begrepp och därigenom försäkras sig om att eleverna förstått. Lärarna skapar också bättre förutsättningar för att ge elever stöd utifrån elevernas kunskapsnivå genom att dela upp elever i mindre grupper och lärarna visar tilltro till elevernas förmåga genom att instruera eleverna att ta hjälp av varandra och uppmanar dem att försöka själva innan de ber lärare om hjälp. Därutöver är den återkoppling eleverna får av lärare ofta såväl framåtsyftande som konkret. Lärarna ger inte eleverna svaren på olika frågor, men ställer fördjupande frågor eller ger eleverna ledtrådar och ber eleverna utveckla sina resonemang. Lärarna berättar exempelvis varför de tycker att något eleverna gjort är bra och i de observerade lektionerna förekommer flera exempel på att lärare anger vad eleverna ska visa att de kan för att nå målen

och vad som krävs för vissa betyg. Lärarna ger också eleverna tips på hur de kan arbeta för att lära sig saker på olika sätt, och det finns särskild tid avsatt för förelktioner i flera ämnen där elever kan få stöd eller ytterligare fördjupning.

Stimulans och utmaning

Granskningen visar att lärarna stärker elevernas motivation och använder olika strategier för att stimulera eleverna genom att anpassa undervisningen efter elevernas kunskapsnivå. Av intervjuer med elever, lärare och rektorn samt lektionsobservationer framgår att eleverna ofta får arbeta med uppgifter som innehåller olika delar, så att svårighetsgrad och utmaning kan varieras. Vidare framgår att eleverna ofta får göra test som visar vad de kan och som lärare sedan använder för att utforma undervisningen. Elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling identifieras antingen av lärare i samband med undervisningen eller i samband med uppföljningarna som elevhälsans representanter och lärarna gör gemensamt. Det framgår att lärare planerar undervisningen för att även kunna stötta dessa elever genom att utforma uppgifter där eleverna kan få fördjupande frågor eller själva välja svårighetsgrad och det förekommer exempel där elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling får undervisning i högre årskurser. Elever berättar i intervju att lärare anpassar sitt stöd efter elevernas kunskapsnivå, och säger att lärarna har mer utmanande uppgifter förberedda för elever som efterfrågar det.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna, utifrån ålder och mognad är delaktiga i såväl planering som utvärdering av undervisningen, samt görs delaktiga i sitt eget lärande. Av intervjuer med lärare framgår att eleverna görs delaktiga i planering och genomförande av undervisningen utifrån sin ålder. Det kan exempelvis handla om att elever på låg- och mellanstadiet inom aktuellt arbetsområde får välja inriktning och arbetsform såsom att välja vilket djur de vill fördjupa sig i och redovisa om samt hur de vill redovisa, exempelvis göra illustrationer till sin redovisningstext. Eleverna i högstadiet brukar också få välja inriktning inom olika projekt, exempelvis vilket slags plagg de vill sy, hur de vill lägga upp redovisningar eller välja struktur och innehåll i berättande texter. De får också välja mellan olika arbetssätt som de använt sig av tidigare såsom att använda bildspel eller texter. Eleverna får även vara med och utvärdera undervisningen genom en digital chatt på skolans lärplattform eller genom att lärarna spontant frågar eleverna vad de tycker om vissa undervisningsmoment. Lärare låter det som då kommer fram avspeglade sig i undervisningen exempelvis får eleverna välja mellan olika moment och aktiviteter på vissa lektioner och i viss mån låter lärarna elever få arbeta med det som de i utvärderingar visat att de önskar göra mer av. Det förekommer även

på de observerade lektionerna exempel på att lärare avslutar lektionerna med att muntligen fråga eleverna vad de tyckt om lektionen, och det framgår av intervju med lärare och elever att de flesta lärarna brukar låta eleverna få göra antingen en skriftlig eller muntlig utvärdering i slutet av ett arbetsområde. Därutöver får eleverna möjlighet att kontinuerligt reflektera över sitt eget lärande, exempelvis i samband med lektioner där lärare visar och diskuterar olika former av studieteknik med eleverna. På de observerade lektionerna får eleverna ofta förklara hur de tänkt när de svarar på frågor, och eleverna uppmanas även diskutera olika lösningar med varandra och presentera dessa för läraren eller klassen. På en av de observerade lektionerna får elever exempelvis arbeta i par där en elev ska räkna ut ett tal medan dennes kamrat ska försöka resonera sig fram till hur kamraten som gjorde uträkningen tänkt. Eleverna görs även delaktiga i sitt lärande i anslutning till de återkommande utvecklingssamtalen där eleverna, fördjupat och anpassat efter sin ålder, diskuterar sin kunskapsutveckling tillsammans med sin mentor.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Trygghet

Granskningen visar att det förs ett medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet på skolan. Av inkommen dokumentation samt av intervjuer med lärare, elever, personal i elevhälsan och rektor framgår att elevernas upplevelse av trygghet kartläggs två gånger per läsår genom att elever i samtliga klasser besvarar enkäter om sin upplevelse av tryggheten på skolan, samt att elever tillsammans med skolans trygghetsråd där bland annat elevhälsans representanter ingår genomför trygghetsvandringar för att identifiera platser som upplevs otrygga. I vissa årskurser genomförs även så kallade elevhearings där en av skolans biträdande rektorer tar reda på hur eleverna upplever tryggheten på skolan. Rektor får även kunskap om elevernas upplevelse av

tryggheten på skolan genom att delta i återkommande elevrådsmöten där samtliga årskurser är representerade samt genom månadsvisa avstämningar mellan arbetslag och elevhälsan, där uppföljningar görs av pågående insatser inom ramen för skolans värdegrundsarbete. Analys av inkomna kränkingsanmälningar är också en del av kartläggningen av elevernas upplevelse av tryggheten på skolan. Skolans gemensamma kartläggning av elevernas upplevelse av trygghet visar att eleverna på samtliga stadier överlag skattar sin upplevelse av trygghet högt. Främjande såväl som förebyggande och åtgärdande insatser genomförs utifrån de behov som identifieras vid analys av kartläggningen. Rektorn har exempelvis säkerställt att det alltid ska finnas vuxna rastvärdar som håller uppsikt enligt ett rastvaktsschema på grund av att det finns elever i årskurs 1–3 som uttryckt att de upplever sig otrygga runt äldre elever och att det finns vissa platser och aktiviteter kopplade till raster som kan upplevas som otrygga. För personalen har det kommunicerats från rektorn via arbetslagen vad det innebär att vara rastvärd. För att minska yngre elevers otrygghet har lärare även haft inslag i undervisningen där eleverna från högstadiet har undervisning med yngre elever, och skolan har också genomfört gemensamma vuxenledda rastaktiviteter. Vidare har skolan en återkommande trygghetsvecka varje läsår där eleverna bland annat får diskutera hur de ska agera om någon känner sig utanför eller mobbad samt har diskussioner om trygghet på sociala medier. Därutöver genomför elevhälsans personal samtal kring värdegrundsfrågor i klasserna. Elevhälsan har också tillsammans med representanter för varje årskurs fortlöpande samverkan med skolans elevråd kring trygghetsfrågor i skolans trygghetsråd. I dessa forum får eleverna diskutera både hur de upplever tryggheten på skolan och vad de eventuellt tycker behöver förändras. Eleverna säger också att de upplever att skolans personal tillvaratar deras åsikter och genomför förändringar för att förbättra upplevelsen av trygghet.

Studiero

Granskningen visar att det finns ett arbete på skolan för att skapa studiero som eleverna är delaktiga i och som utgår från en samsyn hos lärarna. Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsopersonal och rektorn framgår att ett av skolans prioriterade utvecklingsområde under lång tid har varit en gemensam grundstruktur för lektioner. Det framgår också att skolans arbete med gemensamma strukturer på lektionerna sätts i relation till skolans främjande arbete för studiero och att lärarna därigenom skapat hög grad av samsyn kring tydlighet i sitt bemötande gentemot eleverna. Lärarna använder lektionsstrukturen för att främja studiero bland annat genom att använda bildstöd för att säkerställa att eleverna förstått vad de ska göra och motverka missförstånd gällande vad som förväntas av eleverna under lektionerna. Vidare har samtliga elever bestämda platser i klassrummen för att motverka orosmoment när elever ska hitta sin plats. Det finns också tillgång till hörselkåpor och avskärmning i

samtliga klassrum för att hjälpa elever fokusera. Eleverna berättar också att de kan få arbeta i mindre grupper i särskilda grupprum om de vill. Lärarna framhåller att de, förutom denna gemensamma struktur, främst skapar studiero genom att de bygger relation med eleverna över tid. Därutöver finns ordningsregler på skolan för att skapa trygghet och studiero. I intervju med elever framkommer att eleverna har fått vara med och bestämma regler i elevråd och trygghetsråd samt att dessa också diskuteras varje år på skolans återkommande trygghetsvecka. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs via enkäter och skolledningen gör även lektionsbesök för att stämma av lärares gemensamma arbete med studiero. Av enkätresultat och elevintervju framgår att merparten av eleverna generellt skattar sin upplevelse av studiero högt men att upplevelsen av studiero är lägre i vissa elevgrupper, främst på mellanstadiet. I det fallet har lärare på rektorns inrådan tillsammans med elevhälsans representanter genomfört insatser och förstärkt lärarresursen för att förbättra studieron. I enskilda fall där det är problem med studiero i en klass används även elevhälsans resurser för att hjälpa lärarna i arbetet. Det framgår också av intervjuer med lärare och elever, samt lektionsobservationer att lärarna alltid berättar vad som förväntas av eleverna och även samtalar med eleverna om vad studiero är och att lärarna anpassar reglerna efter olika klassers och lektioners behov.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Rektorns analys av betygssättningen

Granskningen visar att rektorn analyserar lärarnas omdömen och betyg och att rektorn i sin analys söker efter avvikelser. Det framgår av intervju med lärare och rektorn att rektorn har insyn i och vetskap om lärares bedömningspraktik och kvalitetssäkrar omdömen och betyg. I rektorns analys av eventuella avvikelser i lärares bedömning och betygssättning ingår samtliga omdömes- och betygsresultat på såväl individ- som gruppnivå samt även jämförelser mellan nationella prov och omdömen/betyg. Skillnader mellan flickors och pojkars resultat analyseras också.

Rektorn använder även underlag om elevernas resultat från lärares löpande omdömen, Skolverkets kartläggningsmaterial och även andra kartläggningar för att kunna avgöra om omdömen och betyg är rättvisande och likvärdiga. Vid analys har rektorn noterat oklarheter i form av att inte alla betygssteg används av enskilda lärare och i vissa ämnen finns skillnader mellan vilka betyg pojkar och flickor får. Rektorn har då frågat berörda lärare om förklaringar till detta. Det framgår även att rektorn i sin analys identifierat avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg, och även då fört samtal med enskilda lärare om vad avvikelserna beror på. Enligt rektorn är förklaringen till de flesta avvikelser att elever fått betyget F på nationella prov och därefter fått hjälp att läsa upp sitt betyg. Rektorn berättar också att det i hens analys av lärares bedömning och betygssättning framkommit enstaka fall där enskilda lärare getts stöd för att sätta rättvisande betyg. Anledningen till detta har varit att rektorn exempelvis i sin analys av de betyg lärare satt i vissa fall inte kunnat se betygsspridning i underlaget. Det framgår även att lärares bedömning och betygssättning diskuteras med lärare i samband med medarbetarsamtal.

Rektorns kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärare vissa förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg, men detta arbete sker inte regelbundet och omfattar inte alla ämnen samt följs inte heller upp av rektorn. Av intervju med rektorn och lärare framgår att rektorn ger lärare förutsättningar för att gemensamt kvalitetssäkra omdömen och betyg genom olika mötesforum. Det framgår även att lärare i vissa klasser undervisar gemensamt. Därmed samplanerar de delar av undervisningen och konstruerar gemensamma prov som de sedan rättar tillsammans. Flera lärare säger att de ofta brukar diskutera betygssättning och bedömning med sina kollegor. Det framgår också att kvalitetssäkring av nationella prov sker genom sambedömning i samverkan med andra skolor i kommunen, och lärare som undervisar i ämnen där nationella prov genomförs får specifik tid avsatt för att sambedöma nationella prov. Emellertid säkerställer inte rektorn att det sker organiserade kvalitetssäkringar av omdömen och betyg med olika metoder på ett strukturerat sätt för lärare som undervisar i ämnen utan nationella prov. Det framgår av inskickad dokumentation samt intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa att den kontinuerliga uppföljningen av elevernas progression mot måluppfyllelse i samtliga ämnen används som underlag i lärares gemensamma arbete med att kvalitetssäkra bedömningar, betyg och omdömen. Däremot är det inte tydligt i rektorns uppföljning hur lärare särskiljer uppföljningen av det gemensamma arbetet med elevernas måluppfyllelse som ett sätt att kalibrera omdömen och betyg och i vilken mån detta underlag används som en kvalitetssäkring av betyg och omdömen. Rektorn ser även till att samtliga lärare får tillgång till Skolverkets bedömningsstöd och har därför god insyn i vilka lärare som

använder Skolverkets bedömningsstöd. Däremot använder rektorn inte den kunskapen för att följa upp i vilken grad lärare faktiskt använder bedömningsstöden som underlag för sin betygssättning. Även om rektorn gett lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg i form av mötestid för lärare att diskutera bedömningar i exempelvis ämneslag, har lärarna inte uttryckligen instruerats av rektorn att genomföra kvalitetssäkring av omdömen och betyg inom ramen för dessa möten, med undantag för ämnen där nationella prov genomförs.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att säkerställa att kvalitetssäkring av omdömen och betyg sker återkommande och med olika metoder även för ämnen utan nationella prov.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn skapar vissa förutsättningar för lärare att med olika metoder kvalitetssäkra omdömen och betyg, gäller detta företrädesvis ämnen med nationella prov. Även om granskningen visar att vissa lärare som undervisar i ämnen utan nationella prov gemensamt kvalitetssäkrar omdömen och betyg följer inte rektorn tillräckligt upp i vilken grad detta sker eller med vilka metoder det sker. Detta medför att omdömen och betyg riskerar att inte bli likvärdiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn för Västervångskolan ger samtliga lärare tydliga instruktioner att kvalitetssäkra omdömen och betyg med olika metoder i samtliga ämnen. Detta kan förslagsvis göras genom att se till att även lärare som undervisar i ämnen utan nationella prov träffas i mötesforum för att uttryckligen diskutera likvärdighet i bedömnings- och betygsfrågor i relation till samplanering av undervisningen. Huvudmannen kan även bistå rektorn med att organisera arbetet så att en samverkan mellan flera av kommunens grundskolor kan uppstå. Detta genom att exempelvis skapa mötesplatser, såväl fysiska som digitala, särskilt för de lärare som saknar ämneskollegor inom skolenheten eller som undervisar i ämnen där det inte finns tillgång till nationella prov och bedömningsstöd.

På Skolinspektionens vägnar

X Ulrika Bohlin

Beslutsfattare
Signerat av: Ulrika Bohlin

X Tomas Karlsson

Föredragande
Signerat av: Tomas Karlsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Nerman Hopovac medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer.
- 3 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23—25 januari 2024. Besöket genomfördes av Tomas Karlsson och Nerman Hopovac.

Västervångskolan är en F-9 skola i Landskrona, med Landskrona som huvudman. Vid tidpunkten för besöket hade skolenheten cirka 680 elever, jämnt fördelade på pojkar och flickor.